

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *nezletilé žalobkyně T. A. zastoupené zákonnou zástupkyní (matkou) Ing. Bc. B. A., obě bytem C., proti žalovanému Ministerstvu práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV), v řízení o žalobě ze dne 30.9.2013 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.7.2013 č.j. X o příspěvek na péči,*

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Řízení v této projednávané věci je upraveno soudním řádem správním (zákon č. 150/2002 Sb., dále jen *s.ř.s.*) a pro návrh je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce/žalobkyně* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou s připojenou kopií napadeného rozhodnutí doručenou zdejšímu soudu dne 1.10.2013 žalobkyně napadla *rozhodnutí MPSV ze dne 18.7.2013 č.j. X*, kterým žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen *správní řád*), *zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Karlových Varech (dále jen ÚP) ze dne 2.4.2013 č.j. X*, jímž byl žalobkyni odejmut ode dne 1.4.2013 příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., *o sociálních službách* (dále jen *zákon*).

V žalobě žalobkyně závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 18.7.2013 a vrácení věci žalovanému, zároveň byla požadována i náhrada případných nákladů řízení bez bližší specifikace. Dále bylo namítáno, že z definice základní životní potřeby osobních aktivit dle přílohy k vyhlášce č. 505/2006 Sb. nevyplývá, že osobní aktivity by měly být každodenní činnosti, přičemž účast dítěte ve věku 7 let na školním výletu, dětském letním táboře je aktivita obvyklá věku a prostředí a to, aby to byla každodenní činnost, není právními předpisy požadováno, tudíž nesouhlasí s tím, co žalovaný uvedl do rozhodnutí, že účast na školním výletu, dětském letním táboře nebo na soustředění s oddílem lehké atletiky není každodenní činností. Navíc určit nějakou základní životní potřebu za zvládnutou s tím, že v ní uvedená

nezvládaná aktivita byla zohledněna už u jiné základní životní potřeby, je postup, který nemá žádnou oporu v právních předpisech; žalobkyně dle žalovaného nezvládá jen dvě základní životní potřeby (stravování a péče o zdraví). *Naopak základní životní potřebu osobní aktivity žalovaný označil za základní životní potřebu, kterou žalobkyně zvládá s odůvodněním, že:* „Uváděná nemožnost stravovat se ve školní jídelně vzhledem ke stanovenému dietnímu režimu a dietní stravování při mimoškolních aktivitách je již zohledněno v základní životní potřebě stravování.“

*V odůvodnění rozhodnutí ze dne 18.7.2013 žalovaný uvedl, že dne 24.9.2012 bylo zahájeno ÚP (kontaktní pracoviště Cheb) z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše přiznaného příspěvku na péči (dále jen **příspěvek**) nezletilé žalobkyně, protože platnost posudku trvala do 30.10.2012, když předtím bylo sdělením ze dne 9.2.2012 č.j. X zákonnému zástupci žalobkyně oznámeno, že ke dni účinnosti zákona č. 366/2011 Sb. (1.1.2012), je podle přechodného ustanovení bodu 3 uvedeného zákona oprávněná osoba považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), neboť jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené. Po provedení sociálního šetření dne 14.11.2012 byl poté vypracován dne 28.1.2013 posudek o zdravotním stavu žalobkyně Okresní správnou sociálního zabezpečení Cheb (dále jen **OSSZ**), dle něhož nejde o osobu do 18 let věku, která se dle § 8 odst. 1 zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby; nejde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace; dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři základní životní potřeby ani nevede k neschopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona; datum vzniku: 01.11.2012; jako nezvládané byly posouzeny 2 základní životní potřeby - stravování a péče o zdraví. K podnětu zákonného zástupce žalobkyně bylo vyžádáno nové posouzení stupně závislosti a OSSZ se dne 26.2.2013 zcela ztotožnila se závěrem svého posudku ze dne 28.1.2013, proto ÚP vydal rozhodnutí shora uvedené o odejmutí příspěvku ode dne 1.4.2013, proti němuž bylo podáno včasné odvolání a v řízení o něm byl vyžádán žalovaným posudek u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, detašované pracoviště v Plzni (dále jen **PK MPSV či komise**). Uvedená komise na svém jednání dne 25.6.2013 posoudila zdravotní stav (stupeň závislosti) žalobkyně a v posudkovém závěru konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nešlo o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona, ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžadovala každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, nebyla však neschopna zvládat aspoň tři základní životní potřeby a tento stav existoval i k datu 1.11.2012; žalobkyně nebyla schopna zvládat 2 základní životní potřeby stravování a péči o zdraví, což je ve shodě s posouzením OSSZ. Dle komise byl u žalobkyně zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je potravinová alergie, alergická a dietetická gastroenteritida a kolitida, dále lehká hypermetropie s astigmatismem; žalobkyně je 7 letá s normálním psychomotorickým vývojem, orientovaná, normálního intelektu; zrak s korekcí, sluch v normě, bez pohybového postižení, somatický nálezh v normě; je sledována pro opakující se enterokolitidy s občasnými projevy ekzému na kůži, přítomny alergie na celou řadu potravin, které však nejsou dosud jasně prokázány, jsou plánovány expoziční testy, plánovaná hospitalizace byla několikrát odložena; při podávání diety s vyloučením řady jídel je bez obtíží. K námitkám žalobkyně komise uvedla, že nutnost dodržovat striktní dietní režim a dodržování stanoveného léčebného režimu včetně podávané medikace byly v posouzení zdravotního stavu zohledněny. Nebyla však shledána neschopnost zvládat základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby, neboť má přiměřené duševní, smyslové i pohybové schopnosti, při dodržování diety je bez potíží, bolesti břicha s průjmy se dostavují jen po určitých jídlech, potravinová alergie nebyla zatím potvrzena exaktními*

metodami. Rovněž je schopna zapojit se přiměřeně do aktivit podle zájmů, chodí do oddílu lehké atletiky, ráda bruslí, maluje. Uváděná nemožnost stravovat se ve školní jídelně vzhledem ke stanovenému dietnímu režimu a stravování při mimoškolních aktivitách je již zohledněno v základní životní potřebě stravování; účast na školním výletu, dětském letním táboře nebo na soustředění s oddílem lehké atletiky není každodenní činností; bylo připomenuto, že péče o domácnost se u osob do 18 let neposuzuje. Závěrem žalovaný uvedl, že PK MPSV v posudku a posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně vycházela ze záznamu ze sociálního šetření, námitek uváděných zákonným zástupcem v odvolání a z úplné a dostatečné zdravotní dokumentace, tudíž byly zjištěny všechny zdravotní skutečnosti potřebné pro spolehlivý posudkový závěr, a tím byl dostatečně vyhodnocen funkční dopad nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně na schopnost zvládat základní životní potřeby, proto bylo odvolání shledáno jako nedůvodné a rozhodnutí ÚP bylo potvrzeno.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný dne 6.12.2013 navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, souhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání a dále popsal průběh řízení a zdůraznil, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s hmotným i procesním právem a bylo postupováno tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti k naplnění zásady materiální pravdy. Dále byla citována část přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. provádějící některá ustanovení zákona o sociálních službách a zdůrazněno, že žalobkyni uváděná nemožnost stravovat se ve školní jídelně s ohledem na stanovený dietní režim musí být v souladu s právním řádem zohledněna v základní životní potřebě stravování, v níž je nutnost dodržování stanoveného dietního režimu také zohledněna a pokud by došlo k jejímu uznání také v základní životní potřebě osobní aktivity, byla by jedna a tatáž schopnost/neschopnost posuzována duplicitně; nemožnost stravování se ve školní jídelně nelze vůbec řadit k základní životní potřebě osobní aktivity s ohledem na zákonnou definici. Též bylo konstatováno, že v rámci posuzování zvládání základních životních potřeb je vždy nutné vycházet ze zákonné definice jednotlivých potřeb ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., když konkrétní aktivitu lze řadit k určité základní životní potřebě vždy pouze jednou s ohledem na zákonné vymezení jednotlivých potřeb. Dle § 8 odst. 1 zákona se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I, II, III nebo IV, pokud z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat konkrétní počet základních životních potřeb a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Z toho je zcela zřejmé, že činnosti vykonávané několikrát za rok nelze zohledňovat při posuzování schopnosti nebo neschopnosti zvládat základní životní potřeby, neboť mimořádná péče jiné fyzické osoby musí mít charakter každodenní péče.

Obsah správního spisu zaslaného žalovaným soudem odpovídá skutečností uvedeným v napadeném rozhodnutí, které bylo žalobkyni doručeno dne 1.8.2013, tak i ve vyjádření žalovaného. Ve spisu je mimo jiné založeno rozhodnutí Městského úřadu Cheb ze dne 18.10.2010 (žádost podaná dne 8.7.2010) o nepřiznání příspěvku na péči žalobkyni, jelikož potřebovala pomoc při 2 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti - podávání, porcování stravy a péče o ústa, vlasy, nehty, holení. Dle sdělení ÚP ze dne 9.2.2012 byl žalobkyni přiznán příspěvek na péči, který byl vyplácen od ledna 2012 ve výši 3 000,-Kč měsíčně vzhledem k tomu, že k tomuto dni vznikal oprávněné osobě nárok dle § 30 odst. 1 písm. e) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, nárok na rodičovský příspěvek z důvodu zdravotního postižení a nenáležel jí k tomuto dni příspěvek na péči. Podle přechodného ustanovení bodu 3 zákona č. 366/2011 Sb., kterým byl změněn zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, byla od 1.1.2012 nezletilá žalobkyně považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I.; platnost posouzení zdravotního stavu pro účely státní sociální podpory byla stanovena ke dni 31.10.2012. Založeno je i oznámení ÚP ze dne

10.9.2012 o zahájení správního řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku na výši příspěvku na péči (*platnost posudku o zdravotním stavu končí 31.10.2012*); *záznam ze sociálního šetření ÚP* provedeného dne 14.11.2012 v bydlišti žalobkyně; velmi stručný *posudek OSSZ Cheb*, z něhož není patrné, zda datum 28.1.2013 je dnem posudkového zhodnocení či nikoli – žalobkyně nezvládá 2 základní životní potřeby (*stravování a péče o zdraví*), datum vzniku: 1.11.2012, tudíž nejde o osobu do 18 let věku, která se dle § 8 odst. 1 zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, jak citováno shora; také *doplnění posudku OSSZ* ze dne 26.2.2013, kdy bylo setrváno na původním posudku; *rozhodnutí ÚP ze dne 2.4.2013 o odejmutí příspěvku žalobkyni ode dne 1.4.2013*; *včasné odvolání žalobkyně* ze dne 26.4.2013 (proti rozhodnutí ze dne 2.4.2013); *posudek PK MPSV* pracoviště v Plzni ze dne 25.6.2013 společně s přílohou pro hodnocení stupně závislosti, dle níž žalobkyně nezvládá 2 základní životní potřeby (viz shora) po zhodnocení předložených lékařských zpráv i vyžádané dokumentace z dětské kliniky, komise se vyjádřila i k námitkám žalobkyně, které neshledala důvodnými a potvrdila posudkový závěr OSSZ ze dne 28.1.2013.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*).

Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (*tj. k datu 18.7.2013*), jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s. a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

V této věci rozhodl soud o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.), protože účastníci projevíli s takovým postupem souhlas (žalobkyně konkludentně a žalovaný výslovně).

Dle § 3 *správního řádu*, zákona č. 500/2004 Sb., postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v § 7 *zákona ve znění platném k rozhodnému datu*, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen **příspěvek**) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Dle § 8 odst. 1 *zákona* se do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **příloha č. 1 vyhlášky**):

d) *Stravování: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.*

i) *Osobní aktivity: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.*

V této věci se podanou žalobou domáhala žalobkyně zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. Soud pak shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí ze dne 18.7.2013 nesplňuje podmínky pro jeho zrušení zejména proto, že příspěvek na péči byl nezletilé žalobkyni přiznán od 1.1.2012 jako dítěti zdravotně postiženému toliko dle přechodného ustanovení Čl. VI bodu 3 zákona č. 366/2011 Sb., kterým byl změněn zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, když platnost posouzení jejího zdravotního stavu pro účely státní sociální podpory byla stanovena ke dni 31.10.2012, když předtím byla její žádost o příspěvek na péči v roce 2010 zamítnuta pro nesplnění zákonných podmínek (*uznána byla pouze potřeba pomoci při 2 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti: podávání, porcování stravy a péče o ústa, vlasy, nehty, holení*). Skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nevyžaduje zásadní doplnění, žalovaný se vypořádal na podkladě posudku PK MPSV se všemi námitkami žalobkyně v potřebném rozsahu, přičemž žádnou z nich neuznal důvodnou. Ani soud neshledal žádnou z uplatněných žalobních námitek důvodnou, jelikož žalobkyně, na které spočívá důkazní břemeno, neprokázala, že nezvládá více jak 2 základní životní potřeby, přičemž z posudku PK MPSV je zcela zřejmé, že bylo postupováno v souladu s příslušnou Přílohou č. 1 vyhlášky, když způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven v § 1 až § 2c) této vyhlášky. Neznamená totiž, že pokud není žadateli o příspěvek vyhověno, že rozhodnutí správního orgánu je nesprávné a v rozporu s příslušnými předpisy, když skutečně účast dítěte na školním výletu či dětském letním táboře je aktivita obvyklá věku a prostředí, ale nejedná se o každodenní činnost, kterou je nezbytné hodnotit jako nezvládání základní životní potřeby osobní aktivity s ohledem na její vymezení shora citované, neboť v uvedených aktivitách je žalobkyně omezena toliko ohledně dietního stravování, což nezpůsobuje nezvládnutí této základní životní potřeby. Napadené rozhodnutí žalovaného je plně v souladu s § 68 správního řádu (*náležitosti rozhodnutí*), když v odst. 3 je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, rozhodující správní orgán může dospět pouze tehdy, jestliže se komise vypořádá se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník, o jehož nárok na příspěvek se jedná. Posudek o zdravotním stavu ve vztahu k příspěvku musí obsahovat nezbytné náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru musí být takové, aby byla splněna zásada skutkového

zjištění věci a jeho závěr byl přesvědčivý a srozumitelný pro účastníka i správní orgán a ze všech těchto hledisek je rozhodující správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK MPSV vyhodnotit. Zdejší soud proto na základě všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posudek PK MPSV v testu úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti, jakož i správnosti, v této věci obstál, protože výsledek posudkového hodnocení je srozumitelný pro rozhodovací orgán i pro účastníka řízení, byť s ním nesouhlasí.

Ze všech těchto důvodů dospěl zdejší soud k závěru, že žaloba žalobkyně ze dne 30.9.2013 není důvodná, když žalovaný se vypořádal dostatečným způsobem na základě posudku PK MPSV s jejími námitkami proti předcházejícímu rozhodnutí ÚP ze dne 2.4.2013; ani soud neshledal důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí je přezkoumatelné, žalovaný rozhodl v souladu s platnou právní úpravou, proto soud žalobu žalobkyně zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. shora citovaného (*výrok I. rozsudku*). Zároveň se soud omlouvá za délku řízení způsobenou objektivními skutečnostmi. *Bez ohledu na výsledek tohoto řízení má žalobkyně možnost podat opakovaně žádost o předmětný příspěvek, nebude-li její žádosti vyhověno.*

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 22. ledna 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně